

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส7111
รับที่ : ๘13433/55
วันที่ : 15 ต.ค. 55 เวลา : 13:58

สคต3/330
15 ต.ค. 55
14.25 น.

ที่ กต ๑๒๐๒/ ๕๖๕

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการและการประชุมที่เกี่ยวข้อง
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการและการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกัมพูชาในฐานะประธานอาเซียนได้เป็นเจ้าภาพจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ ณ นครนิวยอร์ก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีโปรดทราบ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการในช่วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ โดยมีการประชุมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ การประชุมร่วมกับเลขาธิการสหประชาชาติ และประธานสมัชชาสหประชาชาติ และการประชุมร่วมกับรัฐมนตรีต่างประเทศกลุ่มภูมิภาค เช่น คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council for the Arab States of the Gulf-GCC) และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation Organization-ECO)

๒. เหตุผล / ความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เป็นการประชุมเพื่อทบทวนความคืบหน้าและพิจารณาแนวทางการดำเนินการในอนาคตของอาเซียน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการสร้างประชาคมอาเซียน และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาคในกรอบต่าง ๆ รวมทั้งเป็นการประชุมเตรียมการสำหรับการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๑ ณ กรุงพนมเปญ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. สาระสำคัญ

ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการและการประชุมที่เกี่ยวข้องสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ

๓.๑.๑ ทะเลจีนใต้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเห็นชอบในการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสเริ่มการหารืออย่างเป็นทางการกับฝ่ายจีนในเรื่อง Code of Conduct in the South China Sea (CoC) ทั้งนี้ ไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานอาเซียน-จีน อยู่ในระหว่างการประสานงานกับฝ่ายจีนเพื่อกำหนดช่วงเวลาของการหารือดังกล่าว ซึ่งคาดว่าจะในช่วงปลายเดือนตุลาคม ศกนี้

/ ๓.๑.๒ ปฏิญญา...

๓.๑.๒ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน พิจารณาร่างปฏิญญาฯ ที่เสนอโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและมีมติให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนพิจารณาร่างปฏิญญาฯ อีกครั้ง ก่อนเสนอให้ผู้นำอาเซียนรับรองในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๑ ที่กรุงพนมเปญ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕

๓.๑.๓ สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเห็นควรให้มีการหารือกับประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์ ได้แก่ จีน ฝรั่งเศส รัสเซีย สหราชอาณาจักร และสหรัฐฯ ในเรื่องข้อสงวนของประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์บางประเทศในการลงนาม พิธีสารแนบท้ายสนธิสัญญาฯ เพื่อหาข้อสรุปและนำไปสู่การลงนามเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสนธิสัญญาฯ ต่อไป

๓.๑.๔ ศูนย์ทุนระเบิดภูมิภาควิทยาอาเซียน รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเห็นชอบตาม ข้อเสนอกรมพินิจในการจัดตั้งศูนย์ทุนระเบิดภูมิภาควิทยาอาเซียนในประเทศกัมพูชา เพื่อเป็นศูนย์ความเป็นเลิศในการสร้างศักยภาพในการเก็บกู้ทุนระเบิดในภูมิภาค และจะเสนอให้ผู้นำอาเซียนให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง ศูนย์ฯ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๑ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕

๓.๒ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับเลขาธิการสหประชาชาติและประธาน สหประชาชาติสมัยประชุมที่ ๖๗

๓.๒.๑ ความสัมพันธ์อาเซียน-สหประชาชาติ ที่ประชุมให้ความสำคัญกับการ ดำเนินการตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือที่เป็นหุ้นส่วนระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติ เพื่อส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างกันให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ป่าหาย การพัฒนาแห่งสหธรรม การพัฒนาที่ยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมความเชื่อมโยง ระหว่างกันในอาเซียน และการจัดการความขัดแย้ง

๓.๒.๒ การเชื่อมโยงระหว่างกัน ในอาเซียน ไทยกล่าวถึงความสำคัญของ โครงการตามแผนแม่บทว่าด้วยการเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียนเพื่อลดช่องว่างในการพัฒนา และ แสดงความขอบคุณสหประชาชาติในการให้ความช่วยเหลือเรื่องการเชื่อมโยงด้านการขนส่งอาเซียน นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอของไทยในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อระดมทุนในการลดช่องว่าง ในโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดขั้นตอนการข้ามพรมแดน และการจัดการ ความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงกัน เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

๓.๒.๓ การบริหารจัดการภัยพิบัติ ไทยได้กล่าวถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ศูนย์ประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมกับองค์กรภายใต้สหประชาชาติ เพื่อการพัฒนา ศักยภาพการให้ความช่วยเหลือที่รวดเร็วและเป็นระบบยิ่งขึ้น รวมทั้งการใช้กลไกที่มีอยู่แล้วให้มีประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ไทยได้แจ้งต่อที่ประชุมว่าจะเป็นผู้ภาพร่วมกับสาธารณรัฐเกาหลีในการจัดการฝึก ARF Disaster Relief Exercise (ARF DiREx) ในปี ๒๕๕๖

๓.๓ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-GCC ที่ประชุมทบทวนประเด็นความ ร่วมมือในสามสาขาความร่วมมือหลัก ได้แก่ (๑) การค้า การลงทุน (๒) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและ การพัฒนา (๓) การศึกษา วัฒนธรรม และสารสนเทศ นอกจากนี้ ที่ประชุมมีมติขยายแผนปฏิบัติการ ความร่วมมืออาเซียน-GCC ที่จะหมดอายุในสิ้นปีนี้ออกไปอีก ๑ ปี และให้สำนักเลขาธิการของทั้งสองฝ่าย เตรียมจัดทำแผนปฏิบัติการฉบับใหม่ โดยพิจารณาบรรจุประเด็นเพิ่มเติม เช่น การเชื่อมโยงระหว่างกันใน

/อาเซียน...

อาเซียนตามที่ไทยเสนอ และการใช้พลังงานทดแทนตามที่ฝ่าย GCC เสนอ นอกจากนี้ ไทยได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า ไทยพร้อมที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ASEAN Tourism Resource Management and Development Network (ATRM) ซึ่งขณะนี้อยู่ในการระหว่างการหารือเรื่องกำหนดการ

๓.๔ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-ECO ที่ประชุมเห็นชอบที่จะมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน โดยเฉพาะเรื่องการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยการจัดกิจกรรมระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของทั้งสองฝ่าย (Business Forum) การเชื่อมโยงข้อมูลทางการค้า สารสนเทศ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมทั้งการสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาค

๓.๕ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-สหรัฐฯ ที่ประชุมยินดีเกี่ยวกับข้อเสนอการยกระดับความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ รวมทั้งการจัด ASEAN-U.S. Business Forum ระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของทั้งสองฝ่ายเป็นครั้งแรก ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ ในส่วนการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit-EAS) สหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับ (๑) ประเด็นการบรรเทาภัยพิบัติโดยเน้นการพัฒนากรอบความร่วมมือภูมิภาคและกรอบกฎหมายเพื่อรับรองการส่งความช่วยเหลือ (๒) การไม่แพร่ขยายอาวุธทำลายล้างสูง (๓) ความมั่นคงทางทะเล และ (๔) การลักลอบค้าสัตว์ป่า และในเรื่องทะเลจีนใต้ สหรัฐฯ สนับสนุน Six-Point Principles ของอาเซียนและยินดีที่อาเซียนและจีนได้มีการหารือเกี่ยวกับการจัดทำ CoC นอกจากนี้ สหรัฐฯ ย้ำว่าสหรัฐฯ จะไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในข้อพิพาททางดินแดน

๓.๖ ประเด็นภูมิภาคและประเด็นระหว่างประเทศ ที่สำคัญ ได้แก่

๓.๖.๑ เมียนมาร์ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน เลขาธิการสหประชาชาติและประธานสมัชชาฯ แสดงความยินดีต่อการพัฒนาการทางการเมืองและการปฏิรูปในเมียนมาร์ รวมทั้งแสดงเจตจำนงในการสนับสนุนเมียนมาร์เพื่อให้กระบวนการปฏิรูปต่าง ๆ เดินหน้าต่อไปอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เมียนมาร์ขอรับการสนับสนุนจากอาเซียนในการโน้มน้าวให้ฝ่ายสหภาพยุโรปยุติการเสนอข้อมติเรื่องสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในเมียนมาร์ และได้แจ้งทำที่ว่า ไม่ประสงค์ที่จะให้มีการเสนอข้อมติที่เจาะจงเฉพาะประเทศเนื่องจากเมียนมาร์มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างเป็นลำดับในการเสริมสร้างสังคมที่เป็นประชาธิปไตย

๓.๖.๒ สถานการณ์ในตะวันออกกลาง ฝ่าย GCC กล่าวประณามเหตุรุนแรงที่เกิดขึ้นบริเวณชนวนกาซา และขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศพิจารณารับรองรัฐปาเลสไตน์และสนับสนุนการสมัครเป็นสมาชิกสหประชาชาติของปาเลสไตน์ นอกจากนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนได้ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมต่อผู้ลี้ภัยและผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงในซีเรีย

๓.๗ ข้อสังเกตและข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๗.๑ อาเซียนได้แสดงเจตนารมณ์ที่ชัดเจนและมุ่งมั่นในการเริ่มการเจรจากับจีนในเรื่อง CoC ดังนั้น บทบาทของไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานอาเซียน-จีนจะให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเจรจาและลดระดับความตึงเครียดจากสถานการณ์การเผชิญหน้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๓.๗.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับกลุ่มภูมิภาคทวีความสำคัญมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อจำกัดด้านระยะทางในการเดินทางและงบประมาณ จึงจำเป็นต้องอาศัยกลไก

/การหารือ...

การหารือระหว่างอาเซียนกับกลุ่มภูมิภาคของคณะผู้แทนถาวรอาเซียนกับสถานเอกอัครราชทูตของประเทศ
กลุ่มภูมิภาคที่กรุงจาการ์ตา และความร่วมมือระหว่างสำนักเลขาธิการอาเซียนกับกลุ่มภูมิภาค เพื่อติดตาม
และผลักดันความร่วมมือในสาขาที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญและมีผลประโยชน์ร่วม

๔. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอผลการประชุมรัฐมนตรี
ต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการและการประชุมที่เกี่ยวข้องในข้อ ๓ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบ
จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองอาเซียน ๑

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๙๗ (ภาโณดม)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๒๖